

Ľudové nástroje - Kontrová viola (ľudove bráč, viola kontra) :)

Zložený chordofonický sláčikový nástroj s možnosťou jednohlasného až trojhlasného prejavu intonačne relatívne neobmedzeného.

Viola profesionálnej výroby je prispôsobená ľudovej interpretácii jednak ladením strún a ich usporiadaním, jednak úpravou tvaru kobyľky. S najzaujímavejším druhom kontrovej violy sa stretáme na východe Slovenska v Zemplíne a Šariši, kde má iba tri struny, a to: g-d¹-a. Takéto usporiadanie strún umožňuje pri plochej kobyľke tvoriť „husté“ trojzvuky, pričom hmatová technika je jednoduchšia a ľahšia ako pri tradičnom kvintovom ladení.

V slovenskej ľudovej hudbe sa kontrová viola používa aj v kvintovom ladení, avšak so základným ladením g-d¹-a¹ (Hrochoť, Očová, Klenovec) a okrem toho aj viola bez akýchkoľvek úprav s ladením c-g-d¹-a¹, táto však umožňuje reprodukovať iba jednozvuky a dvojzvuky.

Podobne upravené a prispôsobené kontrové husle a violy používajú aj ľudoví hudobníci v Rumunsku. Nápadná je zhoda našej kontrovej violy z východu Slovenska s violou rumunskou zvanou „brace“, „braci“ alebo „contralauca“. „Contralauca“ má tiež ladenie g-d¹-a. S preladovaním základných tónov strún sláčikových nástrojov sa u nás nestretáme.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

Ladislav Leng, *Slovenské ľudové hudobné nástroje*, Vydavateľstvo SAV, 1967.